

Schanper

studentenweekblad van het FK RUG eerste jaargang 1975-'76
 verantwoordelijke: luk nauts st. pietersnieuwstr.45 gent.
 hoofdredakteur: koen raes korte meer 6 gent.

nummer 1

EVEN VOOR/TELLEN.....

Een nieuw tijdschrift pleegt zich voor te stellen aan het gewicht lezerspubliek. Het dank u bitter weinig interesse heeft voor toch nog ergens een kritische noot in een zesdaagse vooropleerend onderwijsjaar waarin slechts een minister voor wat daling kon zorgen. met dank, de roep
 Welnu, de CHAAR is onvoorstelbaar gewoen een poging van een groep studenten om alternatieve informatie te verspreiden, op gelezen te worden ook al moet Berberje aferven
 omdat een studentenblad uiteindelijk toch een onstabiele iets is
 een schaars bindteken tussen de studenten wera van alle fakultair sektarisme

Schanper... omdat de ervaringen met vroegere studentenbladen niet bijster overtuigend waren
 omdat het reilen en zellen van een 'demokratische rechtstaat' zo doorsichtig hypokriet is
 omdat wij er niet meer in geloven
 in een burgerlijke mens
 een bureaukratische politiek
 een arrivistisch onderwijs
 een eenzijdige informatie
 een vrije wetenschap
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven
 omdat 'links' zijn niet betekent
 dat je anders, dat je moet achterblijven

Schanper wil zich een eigen gezicht opmaken
 een gezicht dat zich kan spiegelen in de werkelijkheid van de werkgroepen
 die in en om de universiteit sociale actie voeren
 daar ligt ons vertrouwen... voor een nieuwe studentenbeweging
 voor een nieuw links

Schanper zou zich moeten oplossen
 in de hele studentengroep, en zich moeten
 verdwijnen in de lezersbrieven, met kritiek
 Schanper, amper een paar eerste nummer.

redactioneel

De actie tegen De Croo-Humblet toont nog maar eens aan hoe zwaar het gesteld is met de universiteiten en met de strijdvaardigheid van degenen die er studeren en werken. Zeker, er zijn bij het personeel en de studenten een handvol mensen en werkgroepen aan het werk om de vonk te doen overspringen naar wat men wel eens de grote groep pleegt te noemen. Maar dit schijnt vooralsnog niet te lukken.
 En toch, het wordt de hoogste tijd. De Croo was zijn zogenaamde bezuinigingsmaatregelen op de universiteiten al wet zijn worden nog voor het parlementair zomenrecas en voor de grote vakantie. Daar zijn we toen gelukkig aan ontwaapt, maar voor hoelang nog?
 Want na de vakantie, pakte de regering Tindemans in het kader van haar zogenaamde bezuinigingspolitiek uit met een ontwerp van programmawet en een herstelplan op de crisis en de inflatie te lijf te gaan. Nu maken de maatregelen De Croo-Humblet op de financiering van de universiteiten deel uit van een groter pakket dat de regering door het parlement wil bekrachtigd zien.
 In feite is er niets aan het wetsontwerp De Croo-Humblet veranderd, alleen is de zaak nu handiger verpakt. En onder het rijk van iedereen moet bezuinigen

(waarom heeft Tindemans niet bezuinigd door bv. geen dertig miljard overboord te gooien aan gevochtvliegtuigen?)
 moeten ook de universiteiten zuiniger gaan wezen.
 In werkelijkheid zijn de huidige maatregelen De Croo-Humblet weer maar eens een bewijs van de ondergeschiktheid van het onderwijs aan het economisch reïncipitatieprincipe: het onderwijs en in het bijzonder het universitaire onderwijs slooft veel geld op en anderszins levert het niet het gewenste resultaat op (lees hierbij: voor de privé-industrie) dus moet de hakbijl er maar ingezet worden. Dat bijvoorbeeld de kwaliteit van het verstrekte onderwijs door de voorgestelde maatregelen De Croo-Humblet onvermijdelijk verder zal aangetast worden zal degenen, die het in dit land voor het zeggen hebben een zorg wezen. Het enige wat van belang is, is een economisch rendabel onderwijs. Dus zeker geen onderwijs dat kritische mensen vormt. Enkel vakidities en technocraten zijn voor en door het bestaande systeem gewenst. Nu mag de strijd tegen de financieringswet De Croo-Humblet echter niet gezien worden als een poging om de bestaande toestand in stand te houden.

OMTRENT DE WERKGROEPEN...

Dagelijks hoor ik salonrevolutionairen en FK-burokraten in allerhande toespraken en artikelen bezig over 'hoe goed het wel was in maart '69'. Sindsdien is de wereld blijkbaar blijven stilstaan. Dat er in de verschillende fakulteten toch nog heel wat gebeurt, al is het misschien meer 'ondergronds', dat is nog niet tot die grijze bureaukratische hersencellen doorgedrongen.
 Maar enfin, laten we even enkele jaartjes terug gaan. De 'massale studentenbeweging' was voorbij en velen bleven met een kater achter. Een aantal geradicaliseerde tiepen traden toe tot de nieuwe 'voorhoedepartijen' RAL en AMADA, maar voor de rest heraste en stiltte op alle fronten. Dat was maar schijn, want rond die tijd (ongeveer 1970) ontstonden de eerste werkgroepen. Eigenaardig was wel dat het initiatief begon in fakulteiten, die jarenlang als conservatief hadden bekend gestaan - Rechten, Geneeskunde, Toegepaste Wetenschappen - terwijl er in de 'progressieve fakulteit' als Letteren en Wijsbegeerte vrijwel niet gebeurde.
 Inderdaad, we zagen het ontstaan van de Socio-Juridische Werkgroep (Sojuwe) die voor een primeur zorgde met het openen van de 'Wetswinkel', een idee dat sindsdien op vele andere plaatsen werd nagevolgd.
 Inderdaad, we zagen het ontstaan van de Socio-Juridische Werkgroep (Sojuwe) die voor een primeur zorgde met het openen van de 'Wetswinkel', een idee dat sindsdien op vele andere plaatsen werd nagevolgd.
 In de Geneeskunde begon SMW, de roete piteur, met een totaal nieuwe visie, dit onder andere door solidariteitsacties met

de dokters van Hoboken en Merelbeke.
 In de fakulteit Toegepaste Wetenschappen zag de WIM het licht, dit doordat de jarenlange contestatie van het repetitie-systeem verruimd werd tot het in vraag stellen van de huidige positie van de Ingenieur in de maatschappij.
 De mensen in deze werkgroepen werkten met een enorm enthousiasme, en algauw vond het idee 'werkgroep' navolging in andere fakulteiten. Meer en meer begon men de noodzaak in te zien om de verschillende werkgroepen te coördineren, dit onder andere om financiële steun te krijgen, hetgeen de werking meer kans geeft.
 Zo werd op 20/11/73 het Werkgroepenkonvent opgericht dat de verschillende werkgroepen overkoepelt.

Maar waarmee houdt een werkgroep zich eigenlijk bezig, zul je misschien vragen? In feite situeert de werking zich op 2 vlakken. Eerstzins heb je werkgroepen die proberen te bereiken dat men, eens afge-studeerd, zich zou opstellen tegen de kleine groep mensen die het op dit ogenblik voor het zeggen hebben; anderszins wordt er ook geëerd rond de vorm en inhoud van het onderwijs aan de universiteit. Tenslotte zijn de werkgroepen ook de stuwende kracht achter allerlei acties van de laatste jaren, zoals b.v. 'Neen aan de 30 miljard', - 'Griekenland-actie' - en dergelijke.

Tenslotte, laten we even kijken wie er nu allemaal aangesloten is bij het Werkgroepenkonvent.

- Wat zijn:
- WIM (Werkgroep Ingenieur-Maatschappij)
  - SOJUWE (Socio-Juridische Werkgroep)
  - POMEGE (Politieke Werkgroep Germanse)
  - MORIDUCIS (Werkgroep 1/4 Geneeskunde)
  - GRAPP (Werkgroep Psychologie & Pedagogie)
  - NER (Werkgroep Economie)
  - MEMO (Werkgroep Moraal)
  - Werkgroep Politiek
  - Werkgroep Sociale Filosofie
  - Werkgroep Criminologie
  - Werkgroep Wetenschappen
  - Werkgroep Landbouw
  - Sociale Werkgroep Geschiedenis
  - Universitaire Werkgroep Wetswinkel

Zo, dat was het voor vandaag. Een volgende keer hoor ik een beetje dieper in te gaan op de roemrijke geschiedenis van de WIM.

Schepen Dhoelander.

SCHANPER WIL EEN STUDENTENTIJDSCHRIFT ZIJN
 WIJ VRAGEN DAN OOK DAT IEDER GEÏNTERESSEERDE
 SCHRIJVEN, TELENAAR omz. KONTAKT MET ONS
 NEMST.
 ARTIKELS ZIJN ER OM OP TE REAGEREN
 DOE HET !!!!!
 SCHANPER SCHANPERT ALLE MENSEN TOE.

REDAKTIEVERGADERING IEDERE VRIJDAG VAN 12-14.00 BRUG

Het blad van papier.

De eigenzinnige geschiedenis van het Gentse studentenblad Schamper

Maarten De Gendt, Amsab

Schamper, het eigenzinnige studentenblad van de Gentse universiteit, heeft sinds zijn ontstaan in 1975 al meer dan vierhonderd edities uitgebracht. Het blad dat ooit begon als een project van een kleine groep progressieve studenten, kan inmiddels terugblikken op een turbulent verleden met inbeslagnames, verschijningsverboden en een gestolen oplage. In het volgende artikel komen enkele van de meest memorabele feiten uit de geschiedenis van Schamper aan bod.

Wat voorafging

Schamper kwam niet uit de lucht gevallen. De Rijksuniversiteit Gent (RUG) had al meer spraakmakende tijdschriften gekend. Van september 1972 tot april 1975 verscheen *Rugnummer*, een veertiendaags algemeen studentenblad. Het werd uitgegeven door het Fakulteitenkonvent (FK) van de RUG, het orgaan dat alle faculteitskringen van de universiteit overkoepelde. *Rugnummer* was de opvolger van *FK-nieuws*, ook een publicatie van het Fakulteitenkonvent, die verscheen in de woelige periode tussen oktober 1968 en april 1972.

Rugnummer was niet echt geliefd bij de universitaire overheid. De subsidiëring van het blad werd geregeld stopgezet omdat het "de goede naam van de Universiteit in het gedrang bracht". Meestal ging het om de publicatie van naaktfoto's of naakttekeningen. Over één naaktfoto dienden zelfs enkele anonieme studenten klacht in bij het parket wegens

---

Het eerste nummer van Schamper, 1975 (Archief Universiteit Gent)

schending van de goede zeden. Hoofdredacteur Ben Wuyts en verantwoordelijk uitgever Etienne Samson moesten zich voor de correctionele rechtbank verantwoorden. In april 1975 was het definitief gedaan met de pret. In de editie van 27 maart 1975 werd professor Van Caenegem uitgemaakt voor 'zwijn'. Het universiteitsbestuur kon er niet mee lachen. Het Vast Bureau van 15 april 1975 maakte gewag van een "*bijzonder kwetsende inhoud*" en zette op voorstel van rector Devreker de subsidiëring van *Rugnummer* definitief stop.

Schamper lachten de Brugse vrouwen

De redactieleden van *Rugnummer* legden zich bij de beslissing neer, maar begonnen druk te onderhandelen over een nieuw studentenblad. Daarbij zou een en ander veranderen. De benaming 'RUG' mocht niet langer gebruikt worden, en het Vast Bureau zou de eerste hoofdredacteur aanduiden. De keuze viel op Koen Raes, die reeds enkele jaren in de redactie van *Rugnummer* had gezeten. Het nieuwe tijdschrift moest ook veel goedkoper worden dan *Rugnummer*. De drukkosten werden bijvoorbeeld gereduceerd door de steunkleur te laten wegvallen en door zo veel mogelijk tekst op zo weinig mogelijk bladzijden te krijgen. Bovendien werden de vergoedingen afgeschaft die de hoofdredacteur en diverse andere medewerkers van *Rugnummer* kregen. Het nieuwe blad moest volledig op vrijwilligers draaien en werd in tegenstelling tot *Rugnummer* gratis verspreid onder de studenten.

Het tijdschrift moest ook een nieuwe naam krijgen. De keuze viel uiteindelijk op *Schamper*. Koen Raes haalde het woord uit *De Leeuw Van Vlaanderen* van Hendrik Conscience, waar in een bepaalde passage de Brugse vrouwen de Franse koning en zijn gevolg bespotten: "*Het staat bij mij voor een attitude die Vlamingen soms hebben*", verklaarde Raes in een interview in *Schamper* 378 van 7 februari 2000, "*het is een soort spot, maar vanuit een machteloze positie. Het is geen arrogantie. Het komt neer op het anarchiserend bespotten van de macht.*" Het tijdschrift deed zijn naam in ieder geval alle eer aan: gedurende zijn hele bestaan liet *Schamper* geen gelegenheid onbenut om de draak te steken met het universiteitsbestuur, met de professoren, met het studentenleven, met zijn lezers en... met zichzelf. Het blad noemde zich niet voor niets jarenlang "*Het blad van papier*".

Eind november 1975 was het eindelijk zover. De eerste editie van *Schamper* rolde van de persen. In het redactioneel nam de redactie meteen stelling tegen de besparingen die minister van Onderwijs Herman De Croo op dat moment doordrukte. Omdat het budget voor 1975 voor een studentenblad al volledig was opgebruikt door *Rugnummer*, werden de eerste vier nummers nog gefinancierd door het Fakulteitenkonvent. Vanaf 1976 kreeg *Schamper* een afzonderlijk budget en kon de redactie een volledig onafhankelijke koers varen. De redactieleden waren er niet rouwig om, want ze liepen niet hoog op met de faculteitskringen: die waren naar hun mening te zeer geïnstitutionaliseerd en niet voldoende maatschappijkritisch en links.

Schamper, het tijgertje van papier

De redactionele lijn van *Schamper* kende een geleidelijke evolutie. In de beginjaren beschouwde *Schamper* zichzelf als de spreekbuis van nieuwlinks, een verzamelnaam voor alle maatschappijkritische bewegingen die vanaf het einde van de jaren zestig waren opgekomen. Nieuwlinks zette zich uiteraard af tegen alle rechtse stromingen, maar ook tegen de traditionele en partijgebonden linkse bewegingen, zoals socialisme en communisme. Ook al noemde *Schamper* zich de spreekbuis van nieuwlinks, toch beweerde het tegelijk een blad voor *alle* studenten te zijn. De redactie zag er geen graten in, omdat ze vond dat studenten per definitie maatschappijkritisch, dus links, moesten zijn. *"Een studentenbeweging die niet links is, lijkt ons een contradictio in terminis"*, zo stond te lezen in het redactioneel van het tweede nummer van *Schamper*.

Schamper verwachtte vooral veel van de zogenaamde werkgroepen. Dat waren maatschappijkritische en niet-partijgebonden studentenverenigingen die waren ontstaan in de nasleep van de studentenrevoltes van de jaren zestig. De werkgroepen waren volgens *Schamper* de enigen die zich nog durfden afzetten tegen de 'machthebbers' en die nog daadwerkelijk actie voerden rond sociale thema's. De werkgroepen van de RUG, verenigd in het Werkgroepenkonvent, konden in de eerste jaargangen van *Schamper* dan ook steeds op uitgebreide aandacht rekenen.

In navolging van de werkgroepen stelde *Schamper* zich kritisch op tegenover alle machtsstructuren, zowel binnen als buiten de universiteit. Het rekende daarbij ook op de medewerking van de studentenvertegenwoordigers in de beleidsorganen van de RUG. In 1977 omschreef de redactie *Schamper* als volgt: *"Bedoeld als orgaan van de werkgroepen aan deze unief wil het de niet-partijgebonden studenten steunen in haar activiteiten en acties. [...] Schamper, ook bedoeld als middel waarlangs de studentenvertegenwoordigers de studenten op de hoogte kunnen houden van wat ze al dan niet bereikt of te weten gekomen zijn [sic]."* Vanaf het einde van de jaren zeventig gleed de aandacht langzaam weg van de werkgroepen, maar *Schamper* bleef zich kritisch uitlaten over de meest diverse onderwerpen. Hoofdredacteur Rik Van Nuffel formuleerde het in 1985 als volgt: *"Schamper moet niet het blad zijn van 14.000 studenten, wel het geweten van de student. Alles waar een student zich aan kan storen, daar kan je over schrijven."*

De artikelen over het wereldgebeuren verdwenen echter ook en tegen het einde van de jaren tachtig beperkte de redactie zich meestal tot artikelen over de universiteit. In 1990 stelde de redactie zich voor aan de nieuwe generatie studenten: *"Twee maal per maand, van oktober tot april, graait een kleine, maar enthousiaste ploeg Schamperaars in het overweldigende nieuws-aanbod dat de Gentse universitaire microkosmos telkens weer genereert. Schamper probeert deze blijde boodschap op een creatieve, maar kritische en deontologisch verantwoorde manier te brengen."* De kritische houding bleef, maar gedurende de jaren negentig begonnen sommige hoofdredacteurs objectieve berichtgeving belangrijker te noemen dan kritische berichtgeving. Hoofdredacteur Bart Haeck in 1999, in een reactie op een lezersbrief die *Schamper* verweet niet kritisch genoeg te zijn: *"Kritisch zijn houdt volgens mij niet noodzakelijk in dat je*

een standpunt moet innemen en de universiteit of wie dan ook moet aanvallen. Als je de lezers respecteert moet je proberen informatie zo objectief mogelijk weer te geven zodat de lezer genoeg basismateriaal heeft om zelf een oordeel te vormen. Als hij dan wil reageren tegen bepaalde evoluties aan de universiteit, weet hij tenminste waarom hij de ene kant heeft gekozen en niet de andere. Het is niet aan ons om die keuze op te dringen." Lang niet alle redactieploegen uit de jaren negentig gedroegen zich zo objectief tegenover de universiteit, maar het is wel kenmerkend voor de inhoudelijke evolutie die *Schamper* heeft doorgemaakt. In de jaren zeventig zou zo'n tekst nog onaanvaardbaar geweest zijn.

Seks, de titel die het altijd doet

De redactie van *Schamper* besteedde aanvankelijk veel aandacht aan de acties van de werkgroepen, maar ondernam ook zelf actie. Vooral met betrekking tot seksualiteit zag ze zichzelf een opvoedende rol spelen. Gedurende de eerste jaren nam het blad bij het begin van ieder academiejaar de folder van Info-Jeugd Nationaal rond voorbehoedsmiddelen volledig over. Dat gebeurde van 1976 tot en met 1982, met uitzondering van 1979. Het was een reactie tegen de informatie - of het gebrek eraan - die de studenten bij hun inschrijving meekregen. De RUG gaf hun namelijk een brochure waarin vooral de gruwelijke gevolgen van geslachtsziekten werden opgenomen, met een moraal die volgens de redactie neerkwam op algehele onthouding. Eén keer probeerde de universiteit een meer genuanceerde brochure van Info-Jeugd Nationaal te verspreiden, maar toen kwamen er reacties van verontruste ouders. Daarop werd besloten de brochure niet meer uit te geven, waarna de redactie van *Schamper* besloot ze af te drukken. Ook *Schamper* bleef echter niet gespaard van boze brieven. In 1977 vulde de brochure de helft van het eerste nummer van het academiejaar, in de andere helft stond nog een artikeltje met de titel *Propaganda voor homosexualiteit*, dat handelde over de homovereniging De Rooie Vlinder. Eén van de lezersbrieven klaagde: "*Uw blad geeft voor 5/8 propaganda voor een bedenkelijke seksuele moraal. [...] Het is duidelijk dat de meerderheid van de RUG-studenten een dergelijke seksuele misgroei niet kan aanvaarden. [...] Een officieel RUG-blad heeft niet het recht ongecontroleerd en vrij een dergelijke propaganda voor totale decadentie op de studenten te spuien.*"

In 1978 ging de redactie nog een stapje verder. Het artikel *Abortus moet vrij!* in *Schamper* nummer 51 hield een pleidooi voor de legalisering van abortus, dat toen nog strafbaar was in België. Op het einde van het artikel werden de adressen gepubliceerd van vijf Nederlandse klinieken waar je een abortus kon laten plegen. De redactie zag er geen graten in, want de adressen werden ook in andere bladen gepubliceerd zoals *Vóoruit* of *De Rode Vaan*. Dat bleek evenwel een verkeerde inschatting. Nog voor het nummer terugkwam van de drukker werd de redactie opgebeld door rector J. Hoste met de mededeling dat de procureur-generaal van Gent hem had ingelicht over de publicatie van adressen van abortusklinieken: De redactie was verbaasd dat de procureur-generaal

dat reeds te weten was gekomen, aangezien het nummer nog niet verspreid was en slechts enkele redactieleden op de hoogte waren. Ze vermoedde dat de telefoontoe- stellen in studentenhuus De Brug, waar het redactielokaal zich bevond, werden afge- luisterd. De procureur-generaal vond hoe dan ook dat de publicatie niet door de beu- gel kon en had bevolen de volledige oplage van het nummer in beslag te nemen. In een vlugschrift met de titel *Schamper 51,5* liet de redactie aan haar lezers weten dat *Schamper* haar "ontfutseld" werd op bevel van de procureur-generaal. Om de situatie nog te redden stelde ze voor om de adressen in ieder exemplaar met een sticker te overplakken. Zo mocht het nummer dan toch verspreid worden. De redactie zorgde er wel voor dat de sticker gemakkelijk weer te verwijderen was door de lezers.

En toen schiep *Schamper* schoon wit papier

Schamper kwam in die periode wel vaker in aanraking met de gerechtelijke instanties. Tijdens het academiejaar 1978-1979 nam het volop deel aan de acties tegen de verdub- beling van het inschrijvingsgeld voor niet-beursgerechtigde studenten ('tegen de 10 000'), één van de vele maatregelen van de Anticrisiswet van 1978. De reactie van de studenten tegen die maatregel was hevig: het hele academiejaar door waren er acties, boycots en protesten. De politie greep geregeld hardhandig in, wat enkel leidde tot meer protest en relletjes. *Schamper* bracht wekelijks verslag van de gebeurtenissen, maar voor de mobilisatie van studenten was een sneller medium nodig. Daarom werd de vrije radio- zender Radio Aktief opgericht, waaraan ook verscheidene redacteurs van *Schamper* meewerkten. Vrije radiozenders waren toen nog illegaal en om de politie te ontlopen verhuisde Radio Aktief geregeld van locatie. Gedurende een korte periode werd ook vanuit het studentenhuus De Brug en het redactielokaal van *Schamper* uitgezonden, beide gelegen in de Sint-Pietersnieuwstraat 45. De reactie van de politiediensten volg- de op 29 maart 1979. De rijkswacht hield een tamelijk hardhandige huiszoeking in het studentenhuus, op zoek naar de illegale radiozender, en daarbij werd het redactielokaal van *Schamper* niet gespaard. Dat de huiszoeking precies op dat moment plaatsvond was geen toeval. Twee weken ervoor hadden de studenten het rectoraat bezet en rector Hoste gegijzeld in zijn bureau. Nadat de ordetroepen de rector uit het rectoraat hadden ontzet, braken dagenlang hevige rellen los. Dat de rijkswacht het studentenhuus, het 'knooppunt' van alle betogingen, wilde treffen was dus begrijpelijk, maar de huiszoe- king had een averechts effect. Ze zou de zwaarste rellen van het jaar uitlokken, tot de belegering van de universiteitsgebouwen op de Blandijn toe.

Bij de huiszoeking werden veel papieren en documenten in beslag genomen, maar ook fotomateriaal van de Fotoklas en zelfs de versterker van de radiocabine in het aanpalen- de studentenrestaurant, die enkel gebruikt werd voor muziek en informatie in het restaurant. Het meeste materiaal werd enkele dagen later weer teruggebracht, maar *Schamper* had bij het begin van het volgende academiejaar nog steeds zijn in beslag

verstandige bezoekers
van het Schamper-lokaal

denken dat ze de zender
van Radio Aktief vast hebben

Karikatuur van de huiszoeking van de rijkswacht die op zoek was naar de illegale radiozender Radio Aktief in het studentenhuis De Brug, 1979 (Archief Universiteit Gent)

genomen adressenlijst van abonnees niet teruggekregen. "Wij geven natuurlijk grof toe dat een *Schamper*-abonnee een potentiële misdadiger is", zo stelde de redactie ironisch in een klachtenbrief aan de procureur-generaal, maar het zou duren tot november 1979 voor ze haar adressenlijst weer mocht afhalen.

De acties tegen de 10.000 mochten niet baten, de verhoging van het inschrijvingsgeld werd doorgedrukt. Het was echter niet de laatste besparingsmaatregel van de regering. In het najaar van 1981 werd onder meer een drastische inperking van de studiebeurzen in het vooruitzicht gesteld. Tot grote wanhoop van de redactie kwam er vanuit de studentenbeweging geen enkele reactie tegen de nieuwe maatregelen. De teleurstelling was zo groot dat de redactie er in het edito van *Schamper* nummer 137 mee dreigde er de brui aan te geven: "*Onder deze omstandigheden hangen wij onze schrijfmachines in de bomen. Schamper kan slechts shamper zijn als er leven borrelt uit die grijze, doffe studentenmassa, leven in de vorm van brieven, kaartjes, wat dan ook... Tot zolang zal je ons moeten missen. Salut en merci!*"

In nummer 138 ging de redactie tot daden over. De titel van het blad werd symbolisch omgedoopt tot *Amper* en de middenpagina's bleven volledig leeg. "*En toen schiep Schamper schoon wit papier*", luidde de kop op de voorpagina. De redactie kondigde nog een laatste maal aan er definitief mee te stoppen, tenzij er toch nog reacties zouden komen.

En die kwamen er. *Schamper* nummer 139 was een editie vol lezersbrieven die reageerden tegen het vermeende afscheid van *Schamper*: "*Als Schamper ermee stopt dan geeft Schamper toe aan de passiviteit en dreigen ook jullie netjes mee te lopen met de grijze massa.*" In *Schamper* nummer 140 kwam de aap uit de mouw. De redactie gaf toe dat *Amper* eigenlijk een stunt was die voor heel wat nieuwe medewerkers had gezorgd: "*Onze stunt, want dat was het tenslotte, is dus niet nutteloos geweest. Acht nieuwe medewerkers uit verschillende fakulteiten zullen Schamper een nieuwe adem bezorgen.*" Bovendien slaagde *Schamper* er dankzij zijn stunt in om toch nog enkele studenten aan te zetten tot het voeren van een aantal acties tegen de regeringsmaatregelen.

Later bleef *Schamper* meewerken aan tal van studentenprotesten: de acties van het Dolle Konijn in 1986 tegen de 13 000 frank inschrijvingsgeld, de acties van de Grijze Massa in 1990 tegen het 'Dinosaurusdecreet' van Onderwijsminister Daniël Coens, de acties in 1994 tegen de besparingen en het wanbeleid in de studentenhomes, in de studentenrestaurants en in de rest van de sociale sector van de RUG,... Maar hoewel de redactie daarbij soms behoorlijk creatief uit de hoek kwam, kwam er nooit meer zo'n spraakmakende stunt als *Amper*.

De RUG is dood! Leve de KUG!

Schamper bleef echter spraakmakend in de beleidsorganen van de RUG. Het begon in 1982 in de Sociale Raad, één van de adviesorganen van de raad van beheer van de RUG. De Sociale Raad behandelde alle onderwerpen die te maken hadden met de sociale sector: studentenhomes, studentenrestaurants, jobstudenten, studentenverenigingen,...

SOCIALE RAAD

dienst STUDENTENACTIVITEITEN

wenst volgende kandidaturen open te stellen

verantw. uitgever & hoofdredacteur van

SChA M P&C

kand. met motivatie en c.v. bij

dhr. m. muylle
voorz. sociale raad

ST PIETERSNIEUWSTR 45
9000 GENT

TEN LAATSTE VOOR 17 DEC 82

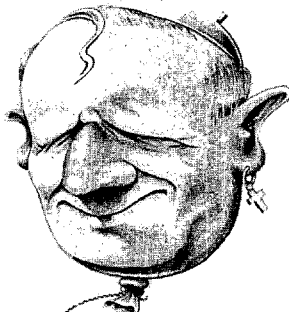
In december 1982 hing plots in alle universitaire gebouwen een affiche uit met vacatures voor een verantwoordelijke uitgever en hoofdredacteur van Schamper. De redactie zelf wist van niets (Archief Universiteit Gent)

Hij bestond gedeeltelijk uit studentenvertegenwoordigers en gedeeltelijk uit professoren en personeel van de RUG. In december 1982 hing plots in alle universitaire gebouwen een affiche uit waarop volgende tekst stond: "*Sociale Raad, Dienst Studentenactiviteiten, wenst volgende kandidaturen open te stellen: verantw. uitgever & hoofdredacteur van Schamper, Kand. met motivatie en c.v. bij dhr. M. Muylle, voorz. Sociale Raad, [...]*." De hele redactie viel uit de lucht, maar ze had al snel een verklaring klaar voor wat er aan de hand was. De voorzitter van de Sociale Raad, student Michel Muylle, had nauwe banden met het Fakulteitenkonvent. Het FK was het al een tijdje beu dat het geen enkele controle had op de inhoud van *Schamper* en dat de redactie allerm minst sympathie betoonde voor het FK. Ook het feit dat *Schamper* zijn steun betuigde aan een hervormingspoging van de structuren van de studentenbeweging, waarbij het FK aan macht zou inboeten, werd niet in dank afgenomen. Het FK had al enkele mislukte pogingen gedaan om de subsidies van *Schamper* af te nemen en om een eigen studentenblad op te richten. Nu probeerde het Fakulteitenkonvent *Schamper* dus te recupereren via de Sociale Raad, zo vermoedde de redactie.

Dat vermoeden werd bevestigd toen de enige kandidaat die zich aandiende voor de post van hoofdredacteur Marc Rogiers bleek te zijn, lid van het dagelijks bestuur van het FK. Voor de post van verantwoordelijk uitgever daagde helemaal geen kandidaat op. De redactie weigerde principieel om zelf een kandidaat naar voor te schuiven. Daardoor werd Marc Rogiers kortstondig benoemd tot nieuwe hoofdredacteur. De redactie weigerde echter zijn gezag te erkennen. In het colofon bleef Frank Goetmaeckers als hoofdredacteur vermeld staan. De redactie liet niet na te benadrukken dat Rogiers geen enkele ervaring had. De Sociale Raad zwichtte uiteindelijk voor dat argument en kwam op 19 januari 1983 op zijn beslissing terug. In een compromis werd wel overeengekomen dat *Schamper* voortaan een deel van zijn inkomsten uit advertenties moest halen, en dat er een controlecommissie moest komen die zou waken over de objectiviteit van de artikels en klachten zou behandelen.

In mei 1985 was het de beurt aan de raad van bestuur van de universiteit om *Schamper* te belagen. Naar aanleiding van het bezoek van paus Johannes-Paulus II aan België verscheen op de voorpagina van *Schamper* 211 een spotprent en een satirische column over de lentemode in het Vaticaan. De columnist van dienst had het onder meer over het 'kruis' van de paus dat "*open en bloot aan zijn lijfbengelt*", en hij suggereerde ook een relatie tussen de paus en monseigneur Van Peteghem. Rector André Cottenie vond dit een "*kaakslag voor de rooms-katholieke geloofsgemeenschap, niet alleen aan de Gentse universiteit, maar ook daarbuiten*." Hij plaatste de kwestie als bijkomend agendapunt op de vergadering van de raad van beheer van 24 mei 1985. De rector eiste dat de subsidies voor het 'schandaalblad' onmiddellijk geschrapt werden. Die maatregel werd afgezwakt tot een opschorting van de subsidies, maar die beslissing werd wel unaniem genomen. De opschorting zou duren tot een nieuwe, pluralistisch samengestelde redactieraad was opgericht. De redactie van *Schamper* reageerde verbolgen. Met geld van de Vereniging voor Vlaamse Studenten (VVS) bracht ze een extra editie van *Schamper* uit die als bijlage bij het

God
is
overal

de paus ook

JP
Schamper 211

Juicht, o koene Vlaamse zonen. De lente is weer in het land, Lientje stelt haar flora tentoon, en weldra komt het moment waarop we allen wachten: het inmodehuis Vaticano stuurt topmodel (bij gelegenheid ook topless model) Johannes Fatuus de wereld in om de zomerkollektie '85 te showen. Nadat men in de vorige jaren al op spektakulaire wijze het rollenpatroon had doorbroken (waarom zouden mannen geen jurken dragen?) wordt er dit seizoen voorgedaan op de gelaande weg. Dit keer werd er naar eenvoud gestreefd, onder het motto: "voel je goed in je vel". Geen ingewikkelde japonnen meer met haken, ogen en balseinen, waarmee vooral de oudere heren last hadden. Nee, het Vaticaan presenteert simpele rechtlijnige modellen tot onder de knie, eventueel met split voor wie zijn behaarde benen aan de buitenwereld wil laten zien. Corsetten zijn niet meer nodig, de heren hoeven niet langer te trekken en te sleuren om een onberispelijke wespetaille te krijgen. Er is plaats genoeg om alles lustig te laten kwabbelen. Deze zomer verdwijnen ook de inlegkruisjes, kruisjes worden nu open en bloot op de hars gedragen. Over dat laatste is wel wat onenigheid geweest. JP daarover in Paris-Match: "Aanzenlijk oelde ik me situat onwennig met

dat spul open en bloot aan mijn lijf bengelend. Ik vond het nogal pervers. Ik hield trouwens van die inlegkruisjes. Ze zaten zo lekker tussen je benen. Maar achteraf vroeg ik me af waarom ik me erover zou schamen. Ik vind mijn kruis mooi. Waarom zou ik het dan ook niet laten zien? In dittem kring kus je er trouwens lekkerder mee foefelen dan met de oude modellen, ze zijn namelijk harder."

Op de vraag naar zijn relatie met een ander beroemd mannequin, Monseigneur Van Pelagien, antwoordde JP in datzelfde blad, dat de geruchten niet op waarheid berusten. "Egpe en ik zijn goede vrienden, maar meer niet." "Wat JP zal dragen bij zijn aankomst in België wou hij in ieder geval nog niet kwijt. "Nog niets van de kollektie zelf", beweert hij, "gewoon een gemakkelijke planje om te reizen, een kilt of een schorje of zo." De dames moeten alvast uitkijken naar het volgende nummer van dit blad, want daarin publiceren we eksklusief een volledig patroon van het assemblée dat JP zal dragen bij de opening van zijn eerste optreden in Gent. Met een beetje naalalent kunt u dan een mooi verjaardagsgeschenkje voor uw man of verloofde fabriceren.

Gefla

Naar aanleiding van het bezoek van paus Johannes Paulus II aan België verscheen op de voerpagina van Schamper 211 een spotprent en een satirische column over de lentemode in het Vaticaan. Het nummer werd verboden door de rector (Archief Universiteit Gent)

VVS-blad nummer 4 werd gevoegd. "De RUG is dood! Leve de KUG!" blokletterde de voorpagina, daarmee bedoelend dat de Rijksuniversiteit was omgevormd tot de Katholieke Universiteit Gent. Ook de studentenvertegenwoordigers, die de beslissing mee steunden, kregen een flinke veeg uit de pan.

Toch toonde de redactie haar goede wil door zelf voorstellen te doen voor de op te richten pluralistische redactieraad. Na vele maanden onderhandelen werd uiteindelijk een redactieraad samengesteld met vijf leden die voor het overige nagenoeg dezelfde taken bleef vervullen als de vroegere controlecommissie. Inmiddels was ook een nieuwe raad van beheer geïnstalleerd, onder leiding van kersvers rector Leon De Meyer. Die bleek *Schamper* iets gunstiger gezind dan zijn voorganger, want op 25 oktober 1985 werden de subsidies voor *Schamper* terug vrijgegeven en kon het blad weer normaal verschijnen.

Twee jaar later was het weer zover. Ditmaal was het de beurt aan de Gentse Studentenraad (GSR) - een orgaan dat onder meer instond voor de subsidieverdeling onder de studentenverenigingen en waarin ook de studentenvertegenwoordigers zetelden - om *Schamper* het zwijgen op te leggen. Aanleiding was een niet erg flatterend artikel in *Schamper* nummer 245 over de studentenvertegenwoordigers in de aanloop naar de verkiezingen van nieuwe vertegenwoordigers op 8 april 1987. Naast het artikel prijkte bovendien een foto van twee biggetjes met het onderschrift: "*De nieuwe kandidaten voor de Raad van Beheer zijn er...*" Over de afzwaaiende studentenvertegenwoordigers die zich opnieuw kandidaat stelden zei *Schamper* dat ze nauwelijks iets hadden uitgespookt en vooral hun carrière najaagden. De toenmalige eindredacteur van *Schamper*, Wim Tessier, stelde zich evenwel ook kandidaat en hij kreeg wel lovende woorden: "[...] hij is een schaterlachende confrater (van het huis *Schamper*). Deze sympathieke kerel [...] kan bogen op een ruime ervaring en heeft een goede dossierkennis. Hij heeft een nuchtere kijk op de zaken [...]."

Het hoeft niet te verwonderen dat de studentenvertegenwoordigers verbolgen waren. Ze brachten de zaak voor de GSR. Op 24 maart 1987 besliste deze dat de subsidies aan *Schamper* werden stopgezet zodat het blad niet meer zou verschijnen, en het volgende academiejaar te starten met een nieuw schrijvend medium.

Een reactie van de *Schamper*-redactie bleef natuurlijk niet uit. Dankzij extra advertenties kon het zijn 246e nummer uitbrengen, met als titel: *Schamper Vermoord*, en bijna volledig gevuld met kritiek op de GSR. Toch stapte de redactie ook nu weer mee in het overleg over het nieuw schrijvend medium. Al snel werd bekomen dat *Schamper* toch mocht blijven bestaan, maar onder bepaalde voorwaarden. De meest opvallende was dat het blad, dat altijd een weekblad was geweest, voortaan tweewekelijks moest verschijnen. Verder moest er meer nieuws over de studentenbeweging en over de universiteit komen, en bleef de GSR controle uitoefenen door middel van de bestaande redactieraad. Onder die voorwaarden kreeg *Schamper* op 5 oktober 1987 zijn subsidies terug. Vanaf dan zou *Schamper* nog slechts zelden aandacht besteden aan onderwerpen die geen link hadden met de universiteit of de studentenbeweging. De redactieraad bleef nog jaren bestaan tot hij uiteindelijk werd afgeschaft in 1993.

De verdronken Schampers: zesduizend maal blub...

Studentenverenigingen uit het rechtse kamp hadden hun eigen manier om te reageren op negatieve berichtgeving in *Schamper*. In 1986 werd de redactie immers het slachtoffer van diefstal. De Zuid-Afrika-minnende studentenvereniging Protea kreeg het in dat jaar hard te verduren. Wegens haar positieve houding tegenover het apartheidsregime in Zuid-Afrika verloor de vereniging haar erkenning door de universiteit, waardoor ze niet langer op subsidies kon rekenen. In maart 1986 plande Protea een actie tijdens een vergadering van de GSR om haar ongenoegen te uiten. Door een boycotactie van de politieke linkerzijde van de GSR werd de vergadering echter afgelast. Toen de Proteaploeg een half uur later in het lokaal binnenviel, was er een andere studentenvereniging aan het vergaderen. Protea moest onverrichter zake terugkeren. *Schamper*, dat al verscheidene malen kritiek op Protea had gepubliceerd, plaatste het verhaal van de mislukte actie op de voorpagina van zijn nummer 225, met een foto en met de nodige schampere opmerkingen. Niemand zou het nummer ooit te lezen krijgen. Nog geen kwartiertje nadat de drukker de volledige oplage in het studentenhuis had afgeleverd, bleken alle zesduizend exemplaren verdwenen. Al snel ging de verdenking uit naar Protea. Getuigen hadden Protea-voorzitter Paul Beheyt in de buurt van de dozen gezien en hadden de dozen zien binnendragen in een huis in de buurt, in de Magnelstraat. "*Een gekend NSV'hol*", noemde de redactie het. De politie doorzocht enkele studentenkamers maar vond de gestolen *Schampers* nooit terug. De voorpagina (met Protea-artikel) werd opnieuw gedrukt en bij het daaropvolgende nummer 226 gestoken. In dat nummer smeerde de redactie "*de roof van de eeuw*" breed uit over de voorpagina en suggereerde met de kop *De verdronken Schampers: 6000 maal blub...*, dat de volledige oplage in de Coupure was geworpen.

Het verhaal kreeg nog een staartje. Diezelfde week nog werd een pamflet verspreid waarop het logo van *Schamper* werd afgebeeld met daaronder de titel *De aanslag op Schamper. Persvrijheid in gevaar*. Op satirische wijze werden vijf mogelijke daders van de diefstal aangeduid. Het leek erop dat dit een pamflet van de *Schamper*-redactie was, maar dat was niet het geval. Uit bewoordingen zoals "*Leve de revolutie! Leve de subsidie! No Pasarán!*" kon men opmaken dat het eerder bedoeld was om *Schamper* in een uiterst linkse hoek te duwen. De redactie zocht de makers van het pamflet dan ook in het rechtse kamp, meer bepaald bij Protea. Er kwamen citaten in voor die enkel de 'dieven' van *Schamper* 225 konden gelezen hebben. De redactie reageerde furieus, verweet Protea laf en kleinzielig te zijn, en noemde de dieven openlijk 'stront': "*Keer terug naar uw gierput en blijf. Samen stinken is zoveel gezelliger!*"

Enkele jaren later vond een andere rechtse studentenvereniging blijkbaar inspiratie in het hele diefstalverhaal. *Schamper* nummer 300, nota bene een extra dik feestnummer, werd op verschillende verdeelpunten in de universitaire gebouwen gestolen. De redactie wees meteen de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) aan als de schuldige. De NSV was al jaren een omstreden vereniging wegens haar extreem rechtse

karakter, haar gewelddadige acties en haar bij wijlen racistische vertogen. Toen de redactie bij het begin van het academiejaar 1992-1993 ontdekte dat op verschillende verdeelpunten een pamflet van de NSV tussen de exemplaren van *Schamper* nummer 299 geschoven was, was ze daar allerm minst mee opgezet. Als reactie publiceerde ze in het nummer 300 het artikel *NSV, wie gek is doet mee*, waarin alle negatieve kanten van de NSV opgesomd werden. Nog geen dag nadat deze editie verdeeld was bleken de exemplaren van *Schamper* in verschillende gebouwen, studentenrestaurants en studentenhomes van de RUG gedeeltelijk of volledig te zijn verdwenen. "*Bloed, zweet en tranen had de Schamperredactie geplengd bij het uitwerken van de jubileumeditie Schamper 300. Complimenten van alle kanten waren niet van de lucht - frustraties trouwens ook niet - maar de Schampers waren nog maar één avond verdeeld en het 24 November-syndroom sloeg al toe*", zo schreef de redactie in *Schamper* nummer 301. Dat de NSV achter de diefstal zat was voor haar een uitgemaakte zaak. De vereniging hoopte later die maand een door de universiteit erkende studentenvereniging te worden en zo van subsidies te kunnen genieten. Iedere negatieve berichtgeving over de NSV was dus uit den boze, en daarom werden de *Schampers* maar meteen gestolen, zo redeneerde de redactie.

De NSV slaagde er echter niet in haar erkenning te krijgen. De redactie van *Schamper* daarentegen bleef gedurende de rest van de jaren negentig beducht voor een herhaling van de feiten. Telkens ze een artikel schreef over de NSV of aanverwante verenigingen, werden de verdeelpunten nauwlettend in het oog gehouden. Af en toe verdwenen er ook op één of enkele plekken een aantal exemplaren, en dat wakkerde het wantrouwen natuurlijk aan. Een anonieme getuige zou later aan de redactie bekennen dat ook (extreem) linkse studentenverenigingen wel eens bakjes leegroofden om de NSV de schuld in de schoenen te kunnen schuiven.

Schamper heeft duidelijk een bewogen geschiedenis achter de rug. Dit waren slechts enkele van de meest markante gebeurtenissen. In de voorbije zevenentwintig jaar kende het blad talrijke ups en downs en ook nu nog blijven studenten zich inzetten om de 'schampere' traditie van het blad voort te zetten.

Alle tussentitels in deze bijdrage verschenen oorspronkelijk als kop van een of ander artikel in *Schamper*. Ook alle citaten zijn overgenomen uit *Schamper*, op het citaat van het Vast Bureau van 15 april 1975 na, dat afkomstig is uit de notulen van deze vergadering.

**Deze bijdrage is een samenvatting van het rijkelijk geïllustreerde boek:
M. DE GENDT, 400 Schampers in woord en beeld, Gent: Archief Universiteit Gent,
Uit het verleden van de RUG, 94 p.
De publicatie kost 10 euro en is enkel te verkrijgen via het Archief van de Universiteit Gent.
Meer info: tel.: (09) 264 30 81, fax: (09) 264 42 96, e-mail: archieff@rug.ac.be.**